เรื่องของปีศาจแดง

ดร. ครรชิต มาลัยวงศ์

30 กรกฎาคม 2544

ผมเป็นคนที่ชอบกีฬาเหมือนกับคนอื่น ๆ แต่ผมรู้สึกไม่ค่อยสบายใจที่เห็นกีฬากลายเป็นเครื่องมือการค้ามากเกินไป

พูดให้ตรง ๆ ก็คือ ผมไม่เห็นด้วยเลยที่นักธุรกิจไทยต้องจัดการแข่งขันฟุตบอลระหว่างทีมชาติไทยกับทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด แม้การจัดแข่งขันนี้จะมีผู้สนใจกันทั้งประเทศ แม้จะมีคนไทยเชียร์ทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ดในช่วงฤดูกาลแข่งขันฟุตบอลของอังกฤษมากกว่าทีมอื่น ๆ และ แม้แต่นายกรัฐมนตรีจะสนใจมากจนถึงไปชมการแข่งขัน แต่ผมก็ยังเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะจัดการแข่งขันนี้

เพราะการจัดแข่งขันนี้เราต้องเสียเงินไปเป็นจำนวนมากให้กับทีมแมนเชสเตอร์ ยูไนเต็ด อีกทั้งยังจะต้องเสียเงินอีกจำนวนมากเป็นค่าจัดการแข่งขัน เงินที่ให้กับทีมปีศาจแดงนั้นแน่นอนย่อมจะต้องเป็นเงินตราต่างประเทศที่เรากำลังขาดแคลน และการจัดแข่งขันนั้นไม่มีทางที่เราจะได้อะไรคุ้มกันกับค่าใช้จ่ายเลย นักฟุตบอลทีมปีศาจแดงคงจะไม่ได้ซื้อสินค้าไทยเรามากนัก ดังนั้นที่จะหวังว่าทีมจะจับจ่ายใช้สอยก็คงเป็นเพียงจำนวนจิ๊บจ๊อย

ยิ่งได้อ่านหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับพฤติกรรมของแฟนบอลที่คลั่งไคล้ทีมปีศาจแดงด้วยแล้วยิ่งรู้สึกไม่สบายใจ ไม่ใช่เพราะตัวพฤติกรรมนั้น แต่เพราะการกระพือข่าวของสื่อมวลชนในทำนองนี้ไม่ได้เป็นเรื่องสร้างสรรค์แต่ประการใด การที่จะมีหญิงบางคนคลั่งไคล้ไปขอดมกลิ่นแบคแฮมในห้องพักก็ไม่ได้แปลว่าหญิงไทยทั้งหมดจะเป็นเช่นนั้น และไม่ได้หมายความว่าแฟนบอลส่วนมากจะบ้าถึงขนาดนี้

ผมมองเห็นว่าการที่สังคมไทยมีความพิกลพิการมากขนาดนี้ก็เพราะการพระพือข่าวของสื่อมวลชนที่ไม่มองผลในระยะยาวนั่นเอง การลงข่าวโดยปราศจากความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นเรื่องน่าละอาย การใช้คติว่าหมากัดคนไม่เป็นข่าวแต่คนกัดหมาเป็นข่าวนั้น ผมเห็นว่ายังใช้ไม่ได้เพราะไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรต่อสังคม สื่อมวลชนควรมีวิจารณญาณว่าการที่คนกัดหมานั้นเกิดประโยชน์อะไรบ้าง หากไม่เกิดก็ไม่ควรเป็นข่าว ทุกวันนี้หน้าหนังสือพิมพ์มีเนื้อที่จำกัดมาก เราควรใช้ในทางสร้างสรรค์ยิ่งกว่าทางทำให้สังคมพิการ

ยกอีกตัวอย่างหนึ่งก็คือ เรื่องของคนที่จิตใจไม่เข้มแข็ง พอเจอะสิ่งที่ผิดธรรมชาติก็กราบไหว้ ขอพร ขอหวย ขอให้ร่ำให้รวย เหล่านี้มักจะนำมาลงเป็นประจำ เรื่องทำนองนี้ทำให้เกิดความรู้สึกได้หลายอย่าง อย่างแรกก็คือความสมเพชซึ่งมักจะเกิดกับคนที่มีความรู้และปัญญามากพอที่จะเข้าใจว่าการทำเช่นนั้นเป็นเรื่องเหลวไหล คนประเภทนี้มีอยู่มาก แต่ก็ไม่เท่ากับคนที่คิด

แบบที่สอง คือคิดจะเอาอย่าง เพราะเชื่อว่านี่คือหนทางเดินที่ถูกต้อง คนเหล่านี้แหละที่กระพือความคิดที่ไม่เป็นวิทยาศาสตร์ออกไปจากหน้าหนังสือพิมพ์ และความรู้สึกอย่างที่สามก็คือความรู้สึกดูถูกดูแคลน ซึ่งจะเกิดกับบรรดาชาวต่างประเทศที่มีความรู้และปัญญา

ผมคิดว่าเราจะต้องช่วยกันหยุดเรื่องไร้สาระเหล่านี้ เราจะต้องมีปัญญาพอที่จะเข้าใจว่าเงินที่ท่านเสียไปเพื่อซื้อบัตรเข้าชมการแข่งขันนั้น สุดท้ายจะถูกเปลี่ยนเป็นเงินตราต่างประเทศเพื่อให้นักฟุตบอลที่ร่ำรวยอยู่แล้วนั้นร่ำรวยยิ่งขึ้น และประเทศไทยก็จนลงไปอีกด้วยจำนวนที่เท่ากัน ส่วนที่ประชาสัมพันธ์กันว่าจะได้เงินไปบำรุงการกุศลนั้นที่จริงก็จะเป็นเพียงเศษเล็กน้อยเท่านั้น

ผมเชื่อว่าถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องตะโกนบอกสื่อมวลชนทั้งหลายว่า จงเสนอข่าวที่ดีมีประโยชน์และมีสาระหน่อย สื่อมวลชนจะต้องเลิกคิดว่าตนเองเป็นเจ้าพ่อ เป็นผู้รู้ทุกอย่าง เป็นผู้ที่สามารถตัดสินว่าคนนั้นดีหรือไม่ดีได้ สื่อมวลชนควรเสนอข่าวอย่างตรงไปตรงมา และปล่อยให้ประชาชนตัดสินว่าข่าวนั้นหมายถึงอะไร และถ้าสื่อมวลชนเห็นว่าการดำเนินการใดจะทำให้ประชาชนชาวไทยเสียผลประโยชน์ยิ่งกว่าได้ประโยชน์ สื่อมวลชนก็ควรจะยกประเด็นนี้ขึ้นมาเป็นหัวข้ออภิปรายอย่างจริงจัง

ครับ... แต่ผมเชื่อว่าความเห็นนี่ก็คงเป็นเพียงความฝันเหมือนกับที่ฝันเห็นไทยเป็นประเทศที่เก่งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั่นเอง